

แบบฟอร์มมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ชื่อหน่วยงาน สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนตัวชี้วัด
	ชื่อตัวชี้วัด : ร้อยละของประชากรอายุ 25-59 ปี มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุ ด้านสุขภาพ

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- 1.1 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงาน
- 1.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางสื่อสาร สร้างความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงานแก่บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- 1.3 เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพตามตัวชี้วัดที่ 3.13 ร้อยละของประชากรอายุ 25-59 ปี มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุด้านสุขภาพ

2. ขอบเขต (Scope)

คู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนตัวชี้วัดฉบับนี้ ครอบคลุมเนื้อหากระบวนการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคลากรสาธารณสุขในศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

3. คำจำกัดความ (Definition)

- 3.1 ประชากรอายุ 25-59 ปี หมายถึง ประชาชนอายุ 25 ปี 0 เดือน 1 วัน ถึง 59 ปี 11 เดือน 29 วัน
- 3.2 การเตรียมการเพื่อยามสูงอายุด้านสุขภาพ หมายถึง การมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ได้แก่
 - การกินผักวันละ 5 ทัพพี ตั้งแต่ 4 วันต่อสัปดาห์
 - การมีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ มากกว่าหรือเท่ากับ 150 นาทีต่อสัปดาห์
 - การนอนวันละ 7-9 ชั่วโมง ตั้งแต่ 3 วันต่อสัปดาห์
 - การแปรงฟันก่อนนอนด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์นานอย่างน้อย 2 นาที ทุกวัน
- 3.3 การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง กลไกการดำเนินงานสาธารณสุขเชิงรุกในการติดตามสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาและอันตรายต่อสุขภาพ หรือการนำข้อมูลไปใช้ในการลดปัจจัยเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.4 การส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมให้ประชาชน เพิ่มสมรรถนะในการดูแลสุขภาพของตนเอง ในการบรรลุซึ่งสุขภาวะอันสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

3.5 Application H4U plus หมายถึง เครื่องมือสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพวัยทำงาน ภายหลังจากการสำรวจข้อมูล ระบบจะประมวลผล และแสดง infographic สำหรับให้คำแนะนำการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพสู่การมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

3.6 Digital health platform หมายถึง เครื่องมือสร้างความรอบรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพวัยทำงาน ประกอบด้วย แพลตฟอร์มก้าวทำใจ, เครื่องมือสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพวัยทำงาน Application H4U plus, เครื่องมือคัดกรองมะเร็งเต้านม Application BSE, เครื่องมือสำรวจภาวะโภชนาการ application Food4Health และเครื่องมือสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก Application Fun D

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

4.1 ผู้รับผิดชอบโดยตรง ประกอบด้วย

- งานพัฒนาระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะทำงานเฝ้าระวัง ข้อมูลสารสนเทศ คลัสเตอร์วัยทำงาน

- งานกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่

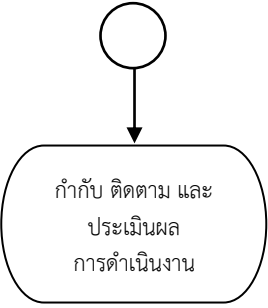
นางสาวนันท์มนัส	แย้มบุตร	สำนักทันตสาธารณสุข
นางสาวสุชาดา	สุราเลิศ	สำนักทันตสาธารณสุข
นางสาวอริศรา	พัตตาสิงห์	สำนักทันตสาธารณสุข

4.2 ผู้ร่วมดำเนินการ ประกอบด้วย บุคลากรสาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพวัยทำงานในศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1		<ul style="list-style-type: none"> • ทบทวนสถานการณ์ตามตัวชี้วัด และกำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัด • วิเคราะห์ gap การดำเนินงาน 	ภายในเดือนตุลาคม	คณะทำงานเฝ้าระวัง ข้อมูลสารสนเทศ คลัสเตอร์วัยทำงาน	ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีที่ผ่านมา
2		<ul style="list-style-type: none"> • ประชุมคณะทำงานเฝ้าระวัง ข้อมูล สารสนเทศ คลัสเตอร์วัยทำงาน เพื่อพัฒนามาตรการส่งเสริมสุขภาพ และจัดทำแผนการดำเนินงานตามตัวชี้วัด • นำเสนอแผนการดำเนินงานในที่ประชุม คณะกรรมการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ คลัสเตอร์วัยทำงาน 	ภายในเดือนตุลาคม	คณะทำงานเฝ้าระวัง ข้อมูลสารสนเทศ คลัสเตอร์วัยทำงาน	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3		ชี้แจงแผนการดำเนินงาน ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด และระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน แก่ภาคีเครือข่าย	ภายในเดือน ธันวาคม	นางสาวนันท์มณัส นางสาวอริศรา	แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรม สุขภาพ และสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน
4		<ul style="list-style-type: none"> พัฒนา digital health platform ส่งเสริม สุขภาพ และอนามัย สิ่งแวดล้อมในชุมชน สถานประกอบการ พัฒนาระบบฐานข้อมูล พฤติกรรมสุขภาพ พัฒนา/สนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อ สร้างความรอบรู้ด้าน สุขภาพ 	ตลอด ปีงบประมาณ	คณะทำงานเฝ้า ระวัง ข้อมูล สารสนเทศ คลัส เตอร์วัยทำงาน และผู้ร่วม ดำเนินการ	
5		<ul style="list-style-type: none"> ขับเคลื่อนงานเฝ้าระวัง พฤติกรรมสุขภาพ ได้แก่ พฤติกรรมการกิน การ เคลื่อนไหวออกแรง การ นอน และการดูแลช่องปาก ขับเคลื่อนงานสร้างเสริม สุขภาพวัยทำงานใน ชุมชน และสถาน ประกอบการ เสริมสร้างความรอบรู้ ด้านสุขภาพผ่านช่องทาง ออนไลน์และออฟไลน์ 	ตลอด ปีงบประมาณ	คณะทำงานเฝ้า ระวัง ข้อมูล สารสนเทศ คลัส เตอร์วัยทำงาน และผู้ร่วม ดำเนินการ	
6		สำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัย แวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ วัยทำงานผ่าน Application H4U plus	มกราคม - มิถุนายน	ผู้ร่วมดำเนินการ	คู่มือการเก็บข้อมูล พฤติกรรมสุขภาพ ความ รอบรู้ และปัจจัย แวดล้อมที่ส่งผลต่อ สุขภาพวัยทำงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
7		<ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ผลการสำรวจ พฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน คืนข้อมูลให้พื้นที่ และหน่วยงานวิชาการ กรมอนามัย สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด 	กรกฎาคม - สิงหาคม	นางสาวนันท์มนัส นางสาวอริศรา นางสาวสุชาดา	

6. ภาคผนวก

กองสุขศึกษาศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ. 2564.